

2021-02-25
Dnr 20ON432

Verksamhetsrapport helår 2020

Omvårdnadsnämnd

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i helakommunen	3
2 Uppföljning av politiska uppdrag	6
2.1 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att utveckla sin boendeplan med nya boendelösningar, till exempel Trygghetsboenden, för att förstärka det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet för äldre och minska behovet av vård-och omsorgsboendeplatser.	6
2.2 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att möjliggöra att medarbetarnas tid hos kund utökas och övriga arbetsuppgifter effektiviseras.....	7
2.3 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra medarbetarnas arbetsmiljö, minska sjukfrånvaron och öka personalens inflytande över arbetstid och planering.	7
2.4 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur och till vilka kostnader och nytta personer över 75 år ska kunna erbjudas två timmars icke biståndsbedömd insats av förebyggande karaktär.....	7
2.5 Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda möjligheterna att införa digital matvaruhandel inom hemtjänsten samt möjligheten att även övriga serviceåtgärder kan utföras av andra än kommunens personal i kommunens ytterområden.	8
2.6 Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa kvalitet och uppföljning på ett likvärdigt sätt i alla verksamheter, såväl i egen som privat regi.....	8
3 Uppföljning av privata utförare	9
4 Utvecklingsområden	9
5 Resultat och investeringar	9
5.1 Covid-19	10
5.2 Kommunplan 2020.....	11
6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling	11
7 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	11

Bilagor

Bilaga 1: Uppdrag - ON

1 Målanalys

1.1 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i helakommunen

Nämndens/bolagets verksamheter

Pandemin har krävt stränga prioriteringar och nya arbetssätt för att få kärnverksamheten gentemot kund att fungera under kraftigt förändrade förutsättningar.

Arbetsituationen har påverkats för såväl omvårdnadspersonal och sjuksköterskor som chefer på alla nivåer. Framför allt enhetschefer har fått en ökad arbetsbelastning med fokus på personalbemanning och schemaläggning. Verksamhetsplanering och åtgärdsplaner utifrån att uppnå budget i balans har endast genomförts marginellt. Pandemin har påverkat kundernas möjlighet till självständighet negativt, bl a utifrån besöksförbudet på vård- och omsorgsboenden men också eftersom flera aktiviteter har ställts in eller minimerats för att minska risken för smittspridning.

Semesterperioden förlängdes till att innefatta september. Ett beslut togs om att 65% av de ordinarie medarbetarna alltid skall vara i tjänst. Detta har gjort att bemanningen av sjuksköterskor varit god hela sommaren och att endast 1 sjuksköterska från bemanningsföretag behövde anlitas. Inför sommaren rekryterades 2 enhetschefer och 2 chefsstöd till enhetscheferna inom kontor boende. Detta har varit till stor hjälp då enhetscheferna upplevt en hög arbetsbelastning.

Pandemiutbrottet i början av år 2020 har i allra högsta grad påverkat verksamheter tillhörande Omvårdnadsnämnd. Stort arbete är nedlagt för att hitta lösningar utifrån höga sjukskrivningstal hos medarbetare, minska smittspridning hos våra kunder samt för att så långt som möjligt garantera patientsäkerhet. Arbetet har inneburit förändrad planering, omprioriteringar och beslut som har påverkat såväl kunder, anhöriga som medarbetare och chefer. För att förhindra smittspridning har personalplanering utgått från begreppet kohortvård (isolering av den smittade, fåtal personer runt den smittade, kontinuitet). Detta har varit mycket resurskrävande. Nedan redovisas aktiviteter och vidtagna åtgärder för att minska smittspridning samt för fortsatt måluppfyllelse.

Personkontinuitet har påverkats inom hemtjänst, hemsjukvård samt korttidsenhet med anledning av ökad sjukfrånvaro hos medarbetare. Initialt nådde sjukskrivningstalen 30 % frånvaro vilket medförde ett stort vikariebehov. I och med överanställningar i form av månadsanställda vikarier, maj 2020, inom respektive område har kontinuitet för kunder i huvudsak kunnat bibehållas.

Beslut att ta in fler vikarier på månadsanställning har även medfört att serviceinsatser har kunnat utföras enligt uppdrag. Detta är en skillnad jfr delår 1 då verksamheten under årets första tertial prioriterade ned serviceinsatser. Såväl insatser som städ, tvätt samt sociala aktiviteter har kunnat utföras fr o m maj 2020.

1 maj startade Välfärd Gävles covidteam. Detta bestod av 13 årsarbetare. Covidteamet har och har haft i uppdrag att utföra hemtjänstinsatser hos kunder med misstänkt eller verifierad smitta, covid-19. Oavsett tidigare hemtjänstområde har kunder med misstänkt eller bekräftad smitta förts över till covidteamet. Detta som ett led i att minska smittspridning inom hemtjänst. Från maj t o m december har covidteamet hanterat 195 kunder.

Oktober 2020 sammanfogas covidteam med covid-enhet Bergmästaren. Detta har inneburit en ökad bemanning, dock med fortsatt prioritet covidteam. December 2020 återfanns 21 medarbetare inom covidteam, samt 5 åa natt. Detta var även den månad då teamet hanterade flest antal inskrivningar i covidteamet; 24 personer.

Ett särskilt covidteam etablerades parallellt inom natt – larm. Även dessa arbetar med kunder med misstänkt eller bekräftad smitta på tider som ordinarie medarbetare covid-team inte är i

tjänst. Covidteam natt – larm och hemtjänstens covidteam har haft ett mycket nära samarbete och bistått varandra i uppdrag.

Särskild krisorganisation avseende legitimerad personal skapad. Detta för att en chef skall kunna samordna all legitimerad personal, oavsett kontorstillhörighet. Eskaleringstrappa som beslutsstöd för chef för denna organisation finns framtagen. Det har sedan sommaren varit svårt för chef för krisorganisationen att göra bedömningar och fördela resurser utifrån eskaleringstrappan. Detta då sjuksköterskor inom vård- och omsorgsboende inte planerar insatser i TES. Detta är ett stort förbättringsområde.

Under sommaren fattade smittskyddsläkare beslut om användande av visir i förebyggande syfte. Dessa visir ska ej ses som personlig skyddsutrustning utan enbart som komplement till de basala hygienregler som tidigare har funnits. Förebyggande visir utgör skyddsbarriär och har använts för att skydda kund. Visir som används i förebyggande syfte kan, liksom flergångsvisir, återanvändas enligt särskild instruktion.

Kommunal har dock drivit frågan om visir till Arbetsmiljöverket. Kommunal har ansett att samtliga engångsvisir skall kasseras. Ett flertal förlägganden om 6§6a lades av Kommunal i verksamheter som hemtjänst, boendestöd samt vård och Omsorgsboenden. Arbetsgivaren tydliggjorde i ett svar till Kommunal vilka visir som skall användas och när. Dvs vilka visir som används vid bekräftad smitta och vid misstänkt smitta liksom att de visir som bärs i förebyggande syfte inte är skyddsutrustning. Kommunal drev dock frågan vidare och Arbetsmiljöverket har genomfört inspektion. Under hösten 2020 lade Arbetsmiljöverket ned ärendet och gav Gävle kommun rätt att hantera visir enligt instruktion.

I december 2020, efter att Folkhälsomyndigheten ändrat sina rekommendationer, ändrade Gävle kommun till använda munskydd i första hand.

20 platser anhörigavlösning/växelvård stängdes mars 2020 – oktober 2020 för att minska smittspridning. Anhörigavlösning öppnades igen v 41. Detta efter ett arbete med nya framtagna rutiner för att säkerställa smittprevention. Totalt belagda dygn under 2020: 1499, årets första kvartal: 1120 dygn, årets sista kvartal: 379 dygn belagda. Flertal avbokade vistelser av kunder och anhöriga, som exempel; årets sista kvartal: avbokades 163 dygn av kunder och deras anhöriga.

Korttidsenhet Bergmästaren stängde under våren pga. smittspridning inom enheten. 8 juni öppnade Bergmästaren åter. En särskild covid-enhet inrättades bestående av 8 platser. Återöppnandet innebar även att ordinarie korttidsplatser fanns att tillgå. Efter bara ett par veckor; 10 juli, stängde Bergmästaren på nytt. Återigen fanns smitta inom enheten såväl hos kunder som hos medarbetare. Fr o m 10 juli 2020 har korttidsenhet Bergmästaren varit stängd. Totalt 5 kunder har vistats vid covid-enhet sedan införande juni 2020.

Medarbetare (korttidsenhet samt anhörigavlösning) har vid stängning under året haft tillfälliga vikariat eller varit utlånade till hemtjänst och vård- och omsorgsboende .

Stängning av korttidsenhet Bergmästaren har inneburit att kunder vistas i egen bostad. Under augusti lyftes behov av annan lösning då flera kunder hade stora beslut om vak. En del med behov av dubbelbemanning. I samråd med kontoren Myndighet, Stöd i hemmet samt Boende skapades möjlighet att verkställa beslut i form av tillfälligt beslut av vård- och omsorgsboende. Tomma lägenheter fanns att tillgå. Kunder kunde flytta in på vård- och omsorgsboende med tidsbegränsat beslut. Denna lösning verkställdes för 3 kunder med gott resultat. Lösningen kommunicerades även med Region Gävleborg för att säkerställa läkarstöd vid behov.

Webutbildning inom blocken basala hygienregler och användande av skyddsutrustning har genomförts i samtliga verksamheter tillhörande Omvårdnadsnämnden.

Tillsyn har vid överenskommelse med kund ersatts av tillsyn via telefon. Kunder över 70 år, vilka tidigare har haft beviljad insats om ledsagning till affär, har fått matinköp och hemleverans av varor utförda av omvårdnadspersonal. Kunder har, på egen begäran, av sagt sig beviljade hemtjänstinsatser för att minska sociala kontakter. Anhöriga har i utökad grad stöttat närstående med insatser.

Enheten anhöriganställda har, liksom samtliga verksamheter, bedrivit kohortvård och i samråd

med biståndshandläggare tillfälligt anställt anhörig för dubbelbemanning. Detta har avlastat hemtjänst.

Hille hemtjänst evakuerades till ny lokal hösten 2020. Detta med anledning av trånga utrymmen och bristande hygienutrymmen. Lokalen utgjorde stor risk för ökad smittspridning såväl mellan medarbetare som mellan medarbetare och kund. Hille hemtjänst återfinns sedan december 2020 i den lokal som tidigare rymde korttids enligt LSS vuxen.

Vård- och omsorgsboenden

Kontor Boende har haft och kommer att ha ökade kostnader främst gällande personalbemanning utifrån beordringar, ob-ersättning, överanställningar gällande vikarier samt bemanningssköterskor. Kostnader för skyddsutrustning har också ökat eftersom produkter köpts in i större omfattning och till ett högre pris än vanligt. Detta i kombination med att tidigare planerade åtgärder för en ekonomi i balans inte kunnat genomföras som planerat gör att det prognosticerade underskottet bedöms bli större än vad som bedömdes i början av verksamhetsåret.

Kontor boende har samverkat med framför allt verksamheter inom Stöd i hemmet och då främst genom en tillfällig gemensam hälso- och sjukvårdsorganisation för legitimerad personal.

Verksamheterna har upplevt att samarbete och samverkan förbättrats och förenklats. Både inom och utanför det egna kontoret finns stor förståelse för allvaret i situationen och man ställer solidariskt upp till exempel utifrån bemanning med att ta extra turer och byta vid behov. Det finns en vilja att se lösningar på problem som uppstår.

Pandemin har påverkat kundernas möjlighet till självständighet negativt, bl a utifrån besöksförbudet på vård- och omsorgsboenden men också eftersom flera aktiviteter har ställts in eller minimerats för att minska risken för smittspridning. De gemensamma måltider som vanligen är en höjdpunkt har förändrats så att kunder nu i större utsträckning åter samlas. För att kunna genomföra säkra besök och motverka isolering och ensamhet hos kunder har plexiglasskärmar för utomhusbesök köpts in till samtliga boenden, liksom Ipads för att möjliggöra skype- och/eller facetimesamtal med anhöriga. Aktiviteter har också covid-anpassats och kunder har erbjudits att ta del av underhållning från trubadur och dramapedagog utomhus, promenadgrupper, tipspromenader, cykelturer med side by side-cykel.

Dagverksamheter och träffpunkter har stängt. Biståndsbeviljade insatser i form av dagverksamhet genomförs inte. En covidanpassad stödverksamhet har bedrivits för vissa personer efter individuell bedömning. Belastningen för kunder/brukare och deras anhöriga har varit påtaglig.

Träffpunkterna har också stängt ner sina lokaler. Uppskattad uteverksamhet har bedrivits. Även inom detta område har annan covidanpassad verksamhet bedrivits under senare del av hösten.

Anhörigstöd och personliga ombud arbetar med sina uppdrag men har anpassat sig utifrån smittspridningsrisken och arbetar mer digitalt, via telefon och färre fysiska möten. Anhörigstöd arbetar med kommunens stödlinje där medborgare har möjlighet att uttrycka oro och få samtalsstöd. Volontärsamordnaren driver fortfarande sin verksamhet. Volontärernas insatser påverkas dock av besöksförbudet på vård och omsorgsboenden.

Analys av indikatorerna

Indikatorerna baserar helt på Socialstyrelsens brukarundersökning. Denna undersökning gjordes perioden mars-april. Gävles resultat ligger relativt högt i landet, men generellt strax under beslutade målvärden.

I och med att brukarundersökningen skedde i ett tidigt läge under pandemin finns det anledning påpeka att de långvariga effekterna sannolikt först kommer synas i brukarundersökningen som genomförs under våren 2021.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel äldre som uppger att personalen	88 %	◆	90 %	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål. Hemtjänst				
Andel äldre som uppger att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål. Vård- och omsorgsboende	80 %		82 %	
Andel äldre som uppger att de alltid eller oftast kan påverka vilka tider de får hjälp av personalen. Hemtjänst	62 %		65 %	
Andel äldre som anger att de alltid eller oftast kan påverka vilka tider de får hjälp av personalen. Vård- och omsorgsboende	67 %		64 %	
Andel äldre på vård- och omsorgsboende som är mycket eller ganska nöjda med de aktiviteter som erbjuds	69 %		72 %	
Andel äldre som uppger att det känns mycket eller ganska tryggt på vård- och omsorgsboendet	90 %		92 %	

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att utveckla sin boendeplan med nya boendelösningar, till exempel Trygghetsboenden, för att förstärka det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet för äldre och minska behovet av vård-och omsorgsboendeplatser.

Uppföljning uppdrag

Ansvaret för trygghetsboende ligger ej under omvårdnadsnämnden. Trygghetsboende och dess funktion ingår i boendeplanen för Omvårdnadsnämnden. En första rapport rörande den framtida inriktningen för omvårdnadsnämndens verksamheter presenterades under aprils nämndssammanträde. Förslag inom ramen för den framtida inriktningen där boendefrågan är central, kommer som en del av det större uppdraget. Arbetet skulle under hösten 2020 gått in i fas 2, där fokusgrupper och täta dialoger med nuvarande och framtida kunder skulle genomföras. Uppdraget har pausats pga. pandemin, lägesrapport med preliminär tidplan på Omvårdnadsnämnden i februari 2021.

2.2 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att möjliggöra att medarbetarnas tid hos kund utökas och övriga arbetsuppgifter effektiviseras.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget behöver kopplas till det generella effektiviseringsarbetet, och andra uppdrag. Omvårdnadsnämnden driver ett kontinuerligt effektiviseringsarbete för att säkerställa att resurser i form av medarbetare, chefer och pengar används på mest effektiva sätt. Arbeten som är igång är bl. a digitala inköp, monitorering av kunder, samt effektivare personalplanering.

2.3 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen förbättra medarbetarnas arbetsmiljö, minska sjukfrånvaron och öka personalens inflytande över arbetstid och planering.

Uppföljning uppdrag

Klargöra ansvarsområden för olika myndigheter inom Gävle kommun och vad det betyder för uppdraget för Omvårdnadsnämnden. Arbetsmiljöansvaret ligger till fullo placerat inom Kommunstyrelsens reglemente. Dialog har påbörjats mellan Valfärd Gävles HR-funktioner och HR-avdelningen inom Styrning och stöd för hantering av uppdraget. Uppdraget fortsätter och slutförs under 2021.

2.4 Omvårdnadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur och till vilka kostnader och nytta personer över 75 år ska kunna erbjudas två timmars icke biståndsbedömd insats av förebyggande karaktär.

Uppföljning uppdrag

För att kunna erbjuda två timmars icke biståndsbedömd insats av förebyggande karaktär till alla 75-åringar i Gävle kommun, som inte redan har pågående insatser eller beslut, räknar sektor Valfärd att behöva anställa tre nya biståndshandläggare för att kunna möta den administrering, tid och hantering som skulle krävas. Vilket i detta fall skulle innebära en årskostnad för sektor Valfärd på cirka 1 800 000 kronor.

Då resultaten av översikten inte visar på tydliga resultat samt att det redan pågår förebyggande arbeten av likartad karaktär inom Gävle kommun till den nämnda målgruppen, och sett till den ökade kostnaden som skulle uppstå, samt att målgruppen uttryckt att det inte finns intresse för denna typ av insats, är slutsatsen att det idag inte finns tillräckligt med anledningar att införa två timmars icke biståndsbedömd insats. Verksamheten uppdras fortsätta finna andra lösningar än hembesök och återkomma till nämnd under 2021.

Se även utredning dnr 20ON343.

2.5 Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda möjligheterna att införa digital matvaruhandel inom hemtjänsten samt möjligheten att även övriga serviceåtgärder kan utföras av andra än kommunens personal i kommunens ytterområden.

Uppföljning uppdrag

Uppdraget består i praktiken av två separata delar.

Den första delen som rör digital matvaruhandel är under genomförande och kommer att slutrapporteras först våren 2021 på grund av förskjutningarna i processen pga. covid-19-pandemin.

Den andra delen av uppdraget avser tvätt och städning samt andra insatser och utredning är inte genomförd. Gällande denna del av uppdraget behöver tydliggöras vad detta innebär i förhållande till Omvårdnadsnämndens ansvar.

Den första delen av uppdraget är GUL.

Den andra delen av uppdraget är RÖD.

2.6 Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa kvalitet och uppföljning på ett likvärdigt sätt i alla verksamheter, såväl i egen som privat regi.

Uppföljning uppdrag

Välfärd Gävle har inrättat ett kvalitetsteam som kommer att arbeta på samma sätt oavsett vilken driftsform verksamheten har. Kvalitetsteamet gör uppföljning vid behov utifrån nedanstående händelser. De händelser som Kvalitetsteamet väljer att mer ingående följa upp kan röra det som bedöms vara av största vikt att säkerställa i verksamheten i syfte att förebygga eller förhindra ytterligare händelser.

Allvarliga brister i verksamheten rör det som utförs mot brukare/patienter och där någon drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risk att drabbas eller medföra betydande men för den enskilde. En uppföljning kan aktualiseras via följande klagomåls- eller avvikelshanteringen, lex Sarah-ärende, lex Maria-ärende eller IVO-tillsyn samt då Kvalitetsteamet får kännedom om brister på annat sätt t ex via annan statistik.

Kvalitetsteamets uppföljningar i verksamheten kan delas in i tre nivåer, där varje nivå skiljer sig åt vad gäller omfattning och intensitet beroende på allvarlighetsgraden i identifierade fel och brister i verksamheten.

Nivå 1 - Besök i verksamheten med återkoppling

Syftet är att skapa sig en lägesbild av verksamheten mot bakgrund av en händelse, via intervjuer med chef och/eller personal. Utfallet kan bli informations- eller utbildningsinsatser i verksamheten eller att det föreligger behov av en mer fördjupad granskning (se nivå 2 och 3).

Nivå 2 - Uppföljning med rapport

Är en granskning av en del av en verksamhet med fokus på identifierade fel och brister. Rapporten omfattar en granskning utifrån rådande lagstiftning och föreskrifter samt rekommendationer i form av förbättringsförslag med eller utan uppföljning av Kvalitetsteamet.

Nivå 3 - Kvalitetsgranskning med rapport

Kvalitetsgranskning aktualiseras med anledning av systematiska och strukturella fel och brister i verksamheten. En kvalitetsgranskning har nästan alltid sitt ursprung ur en anmälan enligt Lex Sarah eller Lex Maria eller på förekommen anledning, t ex ett IVO-beslut. Nivå 3 omfattar granskning i verksamheten utifrån lagstiftning och föreskrifter. Granskningen resulterar i en

rapport med förslag på förbättringsåtgärder samt uppföljning av föreslagna förbättringsåtgärder.

Tillvägagångssättet i rapportering av aktiviteter inom ramen för Kvalitetsteamet uppdrag beror på vilken typ uppföljningar (se nivåer) som har bedrivits inom teamet. I syfte att säkerställa Kvalitetsteamet aktiviteter över tid krävs att rapporter och övrig dokumentation arkiveras.

Nivå 1 - Återkoppling till enskild enhet (enhets- och verksamhetschef) och Sociala rådet* respektive Hälso- och sjukvårdsrådet samt dokumentation inom Kvalitetsteamet.

Nivå 2 - Rapport till sektorledning och nämnd via Sociala rådet* respektive Hälso- och sjukvårdsrådet samt diariet.

Nivå 3 - Rapport till nämnd och sektorledning via Sociala rådet* respektive Hälso- och sjukvårdsrådet samt diariet.

* Sociala rådet är inte helt uppstartat

3 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har utöver egenregiverksamhet, cirka 165 avtal med externa utförare omfattande; hem för vård eller boende (HVB), gruppboende och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning, konsulentstöd jour- och familjehemsvård, hemtjänstutförare, vård- och omsorgsboende för äldre, stöd- och behandlingsinsatser i öppenvård samt stödboende för unga vuxna. Uppföljning av verksamheten sker enligt avtal eller överenskommelser. Beställaren, dvs Välfärd Gävle utför även granskningar på förekommen anledning, vid t ex indikationer på brister i utförandet. Tillsyn utförs av tillsynsmyndigheter som Arbetsmiljöverket (AMV) och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Samtliga rapporter delges respektive nämnd efter genomförd uppföljning. Under 2020 har uppföljning skett i enlighet med den uppföljningsplan som delgavs nämnderna på respektive sammanträde i februari 2020.

4 Utvecklingsområden

Det uppdrag som Omvårdnadsnämnden har gett sektorn avseende den långsiktiga riktningen för nämnden har delrapporterats under våren 2020, och i det fortsatta kommer flera väsentliga utvecklingsområden att identifieras.

En förbättrad personalplanering och bemanning för boenden har legat på is pga. pandemin, men arbetet har satts igång igen under hösten 2020.

Flera projekt kopplade till digitalisering har rullat igång och kommer sedan att behöva implementeras på bredden i organisationen, t ex gällande monitorering av kunder, digitala inköp.

Lärdomar och erfarenheter utifrån pandemin ska tillvaratas inom ramen för en lärande organisation.

5 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Budget helår 2020
Verksamhetens intäkter	228,6	205,6	191,8
Personalkostnader	-796	-836,4	-774,1
Övriga kostnader	-668,6	-571,1	-616,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-6,5	-7,1	-5,8

(mnkr)	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Budget helår 2020
Internränta	-0,6	-0,7	-1
Resultat före kommunbidrag	-1 243,1	-1 209,7	-1 205,6
Kommunbidrag	1 205,6	1 179,7	1 205,6
Årets resultat	-37,5	-30,0	0
Investeringar	3,1	8,1	8,2
Erhållet investeringsbidrag	0	0,0	0
Nettoinvesteringar	3,1	8,1	8,2

Resultat

Omvårdnadsnämnden redovisar ett resultat för helåret 2020 på minus 37,5 mnkr.

Den största avvikelsen finns inom vård- och omsorgsboenden för bemanning, där kostnaderna för OB, övertid och inhyrda sjuksköterskor avviker med ca 31,8 mnkr. Arbetet för att hantera denna kända avvikelse har pausats på grund av Covid-19, samt att det i dagsläget inte fullt ut går att värdera hur stor andel av avvikelsen som uteslutande beror på Covid-19. Totalt är merkostnaden för personal på grund av covid-19 under perioden beräknad till 12,7 mnkr för vård- och omsorgsboende och hemtjänst tillsammans. Dessa kostnader har till viss del redan ersatts eller förväntas ersättas via statsbidrag från Socialstyrelsen tillsammans med merkostnaderna för skyddsmaterial.

Arbetet med effektiviseringskravet för Omvårdnadsnämnden under 2020 (26 mnkr) startade redan under slutet av 2019 och det första beslutet fattades på februarisammanträdet och förväntades ha en effektiviseringseffekt på ca 2,0 mnkr under 2020. Dock blev stora delar av nämndens planerade effektiviseringsarbete förskjutet på grund av den förändrade situationen av Covid-19, men kan förhoppningsvis återupptas under våren 2021.

Investeringar

Omvårdnadsnämndens planerade investeringar blev försenade på grund av Covid-19 pandemin och slutade därför på endast 3,1 mnkr.

5.1 Covid-19

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Vilka åtgärder som nu genomförs för att hantera Covid-19 samt dess ekonomiska effekter

Prognos för helåret 2020 ekonomiska effekter av Covid-19

Materialinköp för skyddsutrustning -12,0 mnkr

Kostnaderna för materialinköp för skyddsutrustning förväntas uppgå till ca 12,0 mnkr för Omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste bedömningen och de aktuella prisnivåerna på marknaden. Prognosen är dock högst osäker och kan behöva justeras. Alla dessa kostnader återsöks som stadsbidrag hos Socialstyrelsen och intäkten redovisas nedan.

Personalkostnader -10,0 mnkr

Prognosen för ökade personalkostnader förväntas uppgå till ca 10,0 mnkr för Omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen, som baseras på förväntad mertid, utökad bemanning etc inom både hemtjänst och vård- och omsorgsboende. I denna prognos ingår även personalkostnaderna för Covid-teamet. Prognosen kan dock behöva justeras om smittspridningen kraftigt ökar igen. Alla dessa kostnader återsöks som stadsbidrag hos Socialstyrelsen och intäkten redovisas nedan.

Stadsbidrag, merkostnader på grund av Covid-19 11,0 mnkr

Prognosen för stadsbidraget merkostnader på grund av sjukdomen Covid-19 tas upp med 50% av prognostiserade kostnader i delåret, då ansökan vid tidpunkt för delårsrapporteringen ännu inte är godkänd.

Effekterna av extern påverkan pga. Covid-19 (minskade intäkter, större behov av försörjningsstöd osv). Med en beskrivning av omvärldsfaktorer för innevarande år och kommande år.

5.2 Kommunplan 2020

Hur kan nämnd och sektor säkerställa att förmågan till pågående eller planerat effektiviseringsarbete genomförs

Kommer effektiviseringsarbetet att försenas och vad ger det för ekonomiska effekter

Prognos för helåret 2020 ekonomiska effekter av Covid-19

Avveckling av korttidsplatser -2,0 mnkr

Prognosen på grund av den försenade tidplanen gällande avvecklingen av korttidsboendet på Bergmästaren förväntas uppgå till ca minus 2,0 mnkr för Omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen.

Vård- och omsorgsboende, effektivisering av personalplanering -30,0 mnkr

Prognosen på grund av den försenade tidplanen gällande arbetet med schemaplanering/-optimering inom vård- och omsorgsboenden förväntas uppgå till ca minus 30,0 mnkr för Omvårdnadsnämnden vid årets slut enligt den senaste beräkningen.

6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling

Nämndens framtida intäkts- och kostnadsutveckling är ett fokusområde. En långsiktig hållbar ekonomi måste etableras, där det finns förutsättningar för en god långsiktig balans mellan intäkter och kostnader där ständigt ökande kundvolymen i enlighet med Sveriges demografiska utveckling (allt fler äldre) ytterst styr hur stort nämndens uppdrag och åtagande blir. Ett effektiviserings och åtgärdsprogram är under framtagande för att framöver bättre kunna fokusera på målgrupperna.

Den demografiska utvecklingen samt de ekonomiska kraven på effektiviseringar medför stora utmaningar för Omvårdnadsnämndens målgrupp/er. Utvecklingen är likartad i hela landet. För att möta denna utveckling kommer Gävle kommun att behöva pröva, ompröva och tänka om vad gäller vilka insatser som ska erbjudas målgrupperna i framtiden. Även omfattning och ambition behöver ses över, och nämnden behöver säkerställa att individens behov kan mötas så långt det är möjligt utifrån förutsättningarna, att insatserna bedrivs på ett resurseffektivt sätt samt att ett ständigt förbättringsarbete kan bedrivas. Detta arbete sker inom ett utredningsuppdrag som nämnden beslutat Sektor välfärd ska genomföra under 2022, "Utredning Insatser till äldre, långsiktig riktning för Omvårdnadsnämndens verksamheter".

Det har under de senaste åren öppnats ett stort antal nybyggda eller totalrenoverade lägenheter inom vård- och omsorgsboenden. Några av de äldre och mindre ändamålsenliga boendena inom egenregion har stängts. Tillgången till nya lägenheter påverkar positivt kundernas boendemiljö men påverkar även kommunens hyreskostnader. Högre hyror för kunderna kan dessutom innebära att avgiftsunderlaget minskar och därmed även kommunens intäkter.

Det finns en särskild utmaning under både de närmaste åren men även i perspektivet av tiden fram till 2030 i att matcha tillgång och en bedömd ökad efterfrågan av antalet vård- och omsorgsboenden i kommunen. Det finns en osäkerhet hur denna utveckling kommer att påverka kostnaderna. Ny upphandling om köp av externa platser inom vård- och omsorgsboenden är nyligen genomförd.

7 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Situationen med Covid-19-pandemin är och har varit helt dominerande under året. I princip all verksamhet och kraft har fått ställa om och anpassa sig efter detta nuläge. Detta har påverkat måluppfyllelsen i alla delar under hela året.

Omvårdnadsnämndens verksamheter har haft ett starkt fokus på att möta pandemins effekter, och majoriteten av pågående förändringsarbete har fått prioriteras bort för att möta den akuta situationen.

Boenden och hemtjänst samt hemsjukvård har varit högt belastad pga. pandemin.